

Τριώδιον Κατανυκτικόν

Ἔνα Πνευματικὸ Ταξίδι
πρὸς τὸ Τέλος τοῦ παλαιοῦ
καὶ τὴν Ἀρχὴ τοῦ Νέου

■ † Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

Ὁδὸς Ζωῆς καὶ ὁδὸς Ἀναστάσεως*

«Κάθε Σταυρὸς στὴν ζωὴ μας φωτίζεται ἤδη
ἀπὸ τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως»

Τὴν Κυριακὴ αὐτὴ τιμοῦμε μαζί, κατὰ πολὺ ιδιαίτερο τρόπο, καὶ τὴν Ἀνάστασι καὶ τὸν Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ. **Κάθε** Κυριακὴ τοῦ χρόνου, πρέπει πάντα νὰ τὸ θυμίζουμε, γιορτάζουμε τὴν Ἀνάστασι· εἶναι τὸ Πάσχα τῆς ἐβδομάδας, τὸ ὁποῖο σφραγίζει μὲ ἀναστάσιμο τρόπο ὁλόκληρη τὴν πνευματικὴ ζωὴ μας. **Ἀλλὰ** ἡ σημερινὴ Ἑορτὴ μᾶς δείχνει ὅτι δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ χωριστεῖ οὔτε ἡ Ἀνάστασι ἀπὸ τὸν Σταυρὸ οὔτε ὁ Σταυρὸς ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι.

Τὸ νὰ τιμοῦμε τὸν Σταυρὸ δὲν ἔχει τίποτε τὸ θλιβερό, διότι ἀπὸ τὴν στιγμή πού ὁ Σταυρὸς ἐγίνε Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ, εἶναι πλέον ἔμβλημα τῆς Ἀναστάσεως καὶ σημεῖο ὀριστικῆς νίκης τῆς ζωῆς ἐπὶ τοῦ θανάτου. **Πρὶν** ἀπὸ τὸν Χριστὸ ὁ σταυρὸς δὲν σήμαινε παρὰ τὸν θάνατο καὶ τὸ μῖσο μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. **Ὁ** Χριστὸς ὅμως μὲ τὸ νὰ τὸν ἀναλάβει ἄλλαξε τὸ νόημά του. **Ἐπειδὴ** ἦταν Θεός, ἐπειδὴ εἶχε μέσα Του τὴν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔκανε τὸν Σταυρὸ Του, τὰ Πάθη καὶ τὸν Θάνατό Του σημεῖα τῆς ἀγάπης Του γιὰ τὸν Πατέρα, τῆς ἀγάπης Του γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, τῆς συγχωρήσεως ἀκόμη καὶ πρὸς τοὺς δημίους Του. **Ἐτσι,** κάθε ἀνθρώπινο βάσανο καὶ ὁ ἴδιος ὁ θάνατος ἄλλαξαν ριζικὰ νόημα, ἐγιναν ὁδὸς Ζωῆς καὶ ὁδὸς Ἀναστάσεως.

Αὐτὸ πρέπει νὰ φωτίζει καὶ νὰ μεταμορφώνει τὰ πάντα στὸν τρόπο πού βλέπουμε τὴν ζωὴ μας, τὶς δοκιμασίες καὶ τὸν θάνατό μας. **Εἶναι** κάτι κρυμμένο στὰ βάθη τῆς καρδιάς μας· ἂν εἰσεέλθουμε βαθιὰ μέσα τῆς, θὰ ἀνακαλύψουμε ἐκεῖ τὴν βεβαιότητα

ὅτι ὁ θάνατος ἔχει νικηθεῖ. Ὁ θάνατος, ὁ πόνος, ἡ ἀδικία δὲν μποροῦν πιά νὰ ἔχουν τὸν τελευταῖο λόγο.

* * *

Δύο φορές ἐντυπωσιάστηκα ἀπὸ ἀνθρώπους πού δὲν ἦταν Χριστιανοί, ἀνθρώπους πού εἶχαν μεγαλώσει ἔξω ἀπὸ κάθε γνώση τοῦ μυστηρίου τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅμως προαισθάνονταν τὰ παραπάνω. Τὴν πρώτη φορά ἦταν δύο μαχητικοὶ συνδικαλιστὲς τῆς εταιρείας τῶν Γαλλικῶν Σιδηροδρόμων. Συναντηθήκαμε τυχαῖα σὲ ἓνα ταξίδι καὶ μοῦ ζήτησαν νὰ μιλήσουμε λιγάκι.

Μοῦ εἶπαν: «**Αὐτὸ** πὸν μᾶς κάνει ἐντύπωση εἶναι ὅτι ὑπάρχει κάτι μέσα μας, ὑπάρχει σὲ κάθε ἄνθρωπο, μιὰ λαχτάρα γιὰ δικαιοσύνη· τὸ νιώθουμε ὅτι ἡ ἀδικία, ἡ δυστυχία, ἡ ἀπόγνωση τῶν φτωχῶν δὲν εἶναι αὐτὸ πὸν πρέπει νὰ ἔχει τὴν τελευταία λέξη. **Υπάρχει** μέσα μας μιὰ τέτοια δίψα δικαιοσύνης, πὸν δὲν μπορεῖ νὰ διαψευθεῖ· καὶ ὅμως συνειδητοποιοῦμε ὅτι ἐδῶ κάτω ἡ δίψα αὐτὴ δὲν θὰ σβήσει, κανένα οικονομικὸ σύστημα δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ικανοποιήσει ἀξιόπιστα, καὶ οἱ ἄνθρωποι πὸν μὲ τὰ λόγια τους καὶ καμιὰ φορά καὶ μὲ τὴν καρδιά τους διψοῦν γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς δικαιοσύνης, μόλις πάρουν τὴν ἐξουσία, κάνουν τὸ ἀκριβῶς ἀντίθετο. **Λ**ὲς καὶ εἶναι θύματα μιᾶς διαδικασίας πὸν ἐδραιώνει τὴν ἀδικία περισσότερο παρὰ ποτέ. **Σ**υνεπῶς, μοῦ ἔλεγαν, ἀναρωτιόμαστε καὶ οἱ δύο μας μήπως ὑπάρχει κάτι μετὰ τὸν θάνατο, μήπως εἶναι τότε πὸν θὰ θριαμβεύσει ἡ δικαιοσύνη, μὲ μιὰ νίκη ὀριστικὴ τοῦ καλοῦ ἐπὶ τοῦ κακοῦ, τῆς ἀγάπης ἐπὶ τοῦ μίσους».

Καὶ μὲ ρωτοῦσαν τὶ λέει ὁ Χριστιανισμὸς γιὰ τὸ θέμα αὐτό. **Τ**όσο ἦταν τὸ ἐνδιαφέρον τους, ὥστε μπόρεσα νὰ τοὺς μιλήσω γιὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, γι' αὐτὴν τὴν ἐλπίδα πὸν δίνει νόημα σὲ ὅλη μας τὴν ζωὴ, καὶ οἱ ἄνθρωποι συγκλονίστηκαν πραγματικά.

Μιὰ ἄλλη φορά, μοῦ ζήτησαν νὰ ἐπισκεφθῶ στὸ νοσοκομεῖο ἓναν νέο ἄνθρωπο μόλις εἴκοσι ἐτῶν πὸν ἔπασχε ἀπὸ θανάσιμη ἀσθένεια καὶ ὁ ὁποῖος εἶχε ἀπόλυτη ἐπίγνωση τῆς σοβαρότητας τῆς καταστάσεώς του. **Ἦ**ταν ἀγνωστικιστῆς, χωρὶς κανενὸς εἴδους θρησκευτικῆ παιδείας· μπορῶ νὰ πῶ ὅτι ἀγνοοῦσε τὰ πάντα σχετικὰ μὲ τὸν Χριστιανισμὸ, ἐκτὸς ἀπὸ κάποιες πολὺ ἀόριστες ἔννοιες. **Μ**οῦ ἔκανε πολλὴ ἐντύπωση πὸν ἦταν ἐξαιρετικὰ ἡρεμος, πολὺ γαλήνιος, παρ' ὅτι εἶχε φθάσει στὸ τελευταῖο στάδιο τῆς ἀρρώστιας καὶ κόντευε νὰ πεθάνει.

Μοῦ εἶπε: «**Δ**ὲν ξέρω γιατί, ἀλλὰ αισθάνομαι μιὰ σιγουριά, ὅτι ἡ τωρινὴ μου ταλαιπωρία, ἡ ἀρρώστια μου καὶ ὁ ἐπικείμενος θάνατός μου, ὅλα αὐτὰ θὰ ἐκβάλουν στὸ φῶς, σὲ κάποιο ἀγαθὸ πολὺ ἀνώτερο, δὲν ξέρω πῶς, δὲν μπορῶ νὰ τὸ προσδιορίσω, ἀλλὰ μέσα μου εἶμαι ἀπόλυτα βέβαιος».

Ἦ, λοιπὸν πιστεύω ὅτι στίς δύο αὐτὲς περιπτώσεις, βλέπουμε ὄχι μόνο πόσο ἡ θέα τῆς φύσεως μπορεῖ νὰ ὀδηγήσει τὸν ἄνθρωπο στὴν γνώση τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀλλὰ καὶ ὅτι στὴν

καρδιά του ανθρώπου είναι γραμμένη από τον Θεό ή βεβαιότητα της Αναστάσεως, ή βεβαιότητα για την νίκη του αγαθού, την νίκη του Χριστού. **Ο** κόσμος είναι θεμελιωμένος πάνω στον θρίαμβο του Χριστού που ήρθε για να φέρει την χαρά του Θεού, για να μπορέσουμε να φθάσουμε στην θέωση. Αυτό βέβαια θα ολοκληρωθεί οριστικά μετά την τελική Ανάσταση, μετά την Δευτέρα Παρουσία, δηλαδή μετά την επάνοδο του Χριστού στο Τέλος.

* * *

Τὸ Εὐαγγέλιο που διαβάσαμε όμως, τελειώνει με τὰ ἐξῆς μυστηριώδη λόγια του Κυρίου: «**Εἰσὶ** τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει». **Ὅταν** ὁ Κύριος ἔλεγε τὰ λόγια αὐτὰ στοὺς Ἀποστόλους, ἐννοοῦσε ἀσφαλῶς, ὅτι κάποιοι ἀπὸ τὸ ἀκροατήριο θὰ ζοῦσαν ἀκόμη ὅταν ἡ Ἐκκλησία θὰ ἀπλωνόταν μετὰ τὴν Πεντηκοστή, ὅταν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ θὰ ἐκτεινόταν στὴν γῆ μετὰ τὴν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τῆς θεμελιώσεως καὶ αὐξήσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Πιστεύω ὅμως, ὅτι ὁ λόγος αὐτὸς μπορεῖ νὰ ἔχει καὶ βαθύτερη ἔννοια. **Ἡ** Ανάσταση αὐτή, γιὰ τὴν ὁποία ἔχουμε λάβει ὑπόσχεση, ἡ Ανάσταση τὴν ὁποία προσδοκοῦμε, εἶναι ἤδη πράγματι παροῦσα στὴν καρδιά μας. **Καὶ** στὸν βαθμὸ ἀκριβῶς πὺν βάζουμε τὸν Σταυρὸ στὴν ζωὴ μας, πὺν προσπαθοῦμε νὰ Τὸν σηκώσουμε, νὰ ἀποδεχόμαστε κάθε δοκιμασία ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης τοῦ Πατρός, με ἀπόλυτη ἐγκατάλειψη στὸ θέλημα Του καὶ με ἀγάπη στοὺς ἀδελφούς μας, χρησιμοποιώντας τὴν γιὰ νὰ πλατύνουμε τὴν καρδιά μας, γιὰ νὰ συγχωροῦμε κάθε προσβολὴ πὺν μᾶς ἔγινε, ἔ... τότε, ἂν στραφοῦμε βαθιὰ στὴν καρδιά μας, θὰ ἀνακαλύψουμε ἤδη τὴν χαρὰ τῆς Αναστάσεως.

Πιστεύω ὅτι ἡ μεγαλύτερη χαρὰ, ἡ μεγαλύτερη εὐτυχία πὺν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ βρεῖ στὴν γῆ, ἴσως ὄχι ἡ ἀμεσότερα αἰσθητή, ἀλλὰ ἡ σταθερότερη καὶ διαρκέστερη, εἶναι ἡ ἀνακάλυψη τῆς ἀναστάσιμης χαρᾶς μέσα του, ἀχώριστη μὲν ἀπὸ τὸν Σταυρὸ, αὐτὴ ὅμως πὺν δίνει στὸν Σταυρὸ ὄλο τὸ νόημά Του, πὺν δείχνει ὅτι κάθε Σταυρὸς στὴν ζωὴ μας φωτίζεται ἤδη ἀπὸ τὸ φῶς τῆς Αναστάσεως. **Πράγματι**, ὁ Σταυρὸς εἶναι πάντοτε ἐνδοξος καὶ φωτεινός, ἂν ξέρομε νὰ Τὸν βλέπουμε μετὰ τὰ μάτια τῆς πίστεως. **Ἔτσι** ἡ ζωὴ μας θὰ εἶναι πάντοτε ζωὴ ἀναστάσιμη, πὺν δὲν θὰ βρίσκει ἀδιέξοδο στὸν πόνο καὶ στὸν θάνατο, ἀλλὰ, μέσα ἀπ' αὐτά, θὰ μεταμορφώνεται πάντα ἀπὸ τὴν ἐνδόμυχη αὐτὴ βεβαιότητα τῆς Αναστάσεως.

Αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀμήν!

(*) π. Πλακίδα Deseille, «Μυστικὴ Ἄνοδος», σελ. 141-146, ἐκδόσεις «Ἐαρ», Φεβρουάριος 2022. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.